

СТАНОВИЩЕ
НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ КЪМ КВНОЖГ В 44-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Прието на заседание на Съвета на 15.01.2020 година

ОТНОСНО: Продължаващата дезинформация и пропаганда срещу политиките за деца и семейства, гражданските организации и демократичните принципи

Общественият съвет към Парламентарната комисия по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите изразява беспокойство по отношение на безprecedентния натиск, оказван със средствата на пропагандата и дезинформацията, чийто резултат е отлагане на реформи в политиките за децата, семействата и гражданско участие, необходими от години. Примери за това са **липсата на стратегия** на държавните институции за подкрепа на децата и семействата, **отлагането на влизането в сила на Закона за социалните услуги** и неяснота по отношение на политиките в тези области.

Обръщаме внимание, че изработването на Закона за социалните услуги (ЗСУ) беше съпътствано от широки обществени консултации с участието на различни заинтересовани страни. Преди приемането на закона, през 2017 г. бе приета Пътна карта на членовете на Работната група и МТСП, в която бяха регламентирани начинът за провеждане на дебата, основните принципи и етапите за извършване на промяната. Това даде сигурност, предвидимост и възможност за включване на заинтересованите страни. Последва дефиниране на основни теми за обсъждане, провеждане на шест тематични дискусии с отворено участие, по време на които се дадоха ключови предложения, включени и приети в закона. Целият процес беше пример за вземане на управленски и законодателни решения с участието на граждани, гражданска организация, професионалисти и ползватели.

Напомняме, че Законът за социалните услуги е приет от Народното събрание на 7 март единодушно **без нито един глас „против“ или „въздържал се“**.

Затова членовете на Обществения съвет подкрепят Закона за социалните услуги и считат, че отлагането на влизането му в сила, в контраст с процеса на приемането му, е пример за непрозрачно вземане на решение. То е следствие на неоснователни нападки, неверни твърдения и липса на ясна и последователна позиция от страна на законодателя.

Бихме искали да изтъкнем, че членове на Обществения съвет алармират и за пагубния ефект от водената пропаганда и дезинформация за конкретни случаи, свързани с деца. Сред тях са децата, лишени от основно право – на образование, със спирането им от училище в няколко български града през есента на 2019, подведени от твърдения, че „ще се отнемат деца“; случаи на деца, които имат нужда от здравна помощ, но родителите им не търсят такава поради страх от системата за закрила; и дори случаи, в които самите служители на системата за закрила не предприемат мерки по отношение на деца, жертва на тежко системно домашно насилие поради страх от този натиск. За нас това е недопустимо и изисква спешна намеса от страна на отговорните институции за **потушаване на обществената истерия и търсене на инструменти за противодействие на пропагандата, както и на невярната и подвеждаща информация**.

Наред с това, членовете на Обществения съвет са изключително притеснени от нападките към НПО, които са участвали в процеса на обсъждане на политиките в тези сфери и въобще от опитите за изграждане на негативен образ на гражданските организации в България.

Неправителствените организации са важна част от всяко демократично общество, те са изразители на гражданските каузи и инициативи, и именно тяхното застъпничество е част от процеса на гражданско участие в приемането на определени политики.

Силното гражданско общество е важна предпоставка за изграждането на стабилна България и солидарна Европа, а подкопаването на демокрацията и ограничаването на дейностите на гражданските организации поставя под въпрос както националните, така и европейските ценности. Считаме, че изпълнителната и законодателната власт на местно и на национално ниво следва да заяви своята оценка относно ползата от действията на гражданските организации и респективно – своята подкрепа за тяхната дейност.